

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 1792/2025
13.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиоца малолетног АА из ..., кога заступа мајка ББ из ..., као законска заступница, а чији је пуномоћник Урош Јовановић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., кога заступа пуномоћник Раденко Миладиновић, адвокат из ..., ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 445/2024 од 15.10.2024. године, у седници одржаној 13.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 445/2024 од 15.10.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П2 92/24 од 09.07.2024. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и измењена правноснажна пресуда Основног суда у Нишу П2 1082/12 од 08.02.2013. године у ставу трећем изреке тако да сада гласи: „Обавезује се тужени да као отац на име издржавања малолетног АА плаћа месечно износ од 20.000,00 динара на текући рачун законске заступнице малолетног детета, мајке ББ до 24. у месецу за претходни месец почев од 23.09.2022. године, као дана подношења тужбе па убудуће док за то постоје законски разлози.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 445/2024 од 15.10.2024. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је затим поднео и предлог за понављање правноснажно окончаног поступка и првостепени суд је решењем П2 92/2024 од 22.01.2025. године, наставио поступак по ревизији, а одредио застој поступка по предлогу за понављање поступка.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20 и 10/23 - други закон) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП је ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. тачка 3. тог закона уколико је учињена у поступку пред другостепеним судом, а по члану 85. став 10. тог закона, странку која нема пуномоћника и која се из незнања не користи правима која јој припадају по овом закону суд ће упозорити да може ангажовати пуномоћника у складу са овим законом. Туженог је у другостепеном поступку заступао пуномоћник адвокат који је изјавио жалбу против првостепене пресуде, па су неосновани наводи ревизије о битној повреди поступка из члана 407. став 1. тачка 3. у вези члана 85. став 10. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац, малолетни АА рођен је ... године, стар је ... година и завршио је ... разред основне школе. Претходном пресудом Основног суда у Нишу од 08.02.2013. године, разведен је брак туженог и законске заступнице малолетног АА који је поверен на самостално вршење родитељског права мајци, док је тужени обавезан да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета плаћа месечно износ од 12.000,00 динара, а такође је уређен и начин одржавања личних односа малолетног детета са оцем. У време претходног пресуђења дете је било у узрасту од ... године, тако да сада има повећане потребе за исхраном, одећом, обућом, школским прибором и трошковима за додатне активности. Законска заступница малолетног детета је у међувремену засновала нову брачну заједницу у којој рођена ћерка старости ... месеци и са децом и супругом живи у изнајмљеном стану за који плаћају месечно 180 евра на име закупнине. Супруг законске заступнице је у радном односу и остварује зараду од око 60.000,00 динара, док је законска заступница била запослена до децембра 2022. године и остваривала зараду од 46.000,00 динара, а сада се бави ... и на тај начин остварује приход од око 25.000,00 динара, с тим што планира да поново заснује радни однос код ранијег послодавца. Мајка малолетног детета нема непокретности у власништву, док тужени поседује пет парцела, а као ... инвалид са утврђеним инвалидитетом од 90% остварује приход на име личне инвалиднине од 100.182,65 динара месечно и на име инвалидског додатка у износу од 93.628,33 динара месечно. Тужени је у међувремену засновао ванбрачну заједницу у којој је рођено још једно малолетно детете старо сада ... година, а има и законску обавезу издржавања ћерке из првог брака којој плаћа месечно 12.000,00 динара. Укупне потребе малолетног детета утврђене су у износу од 26.000,00 динара месечно, при чему је минимална сума за издржавање у време пресуђења износила 46.245,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су утврдили да су се прилике и околности на основу којих је донета преходна одлука о издржавању промениле, тако да су испуњени услови за измену одлуке о висини издржавања малолетног детета. Ценећи све критеријуме за одређивање издржавања и обавезу туженог као оца да доприноси издржавању малолетног детета у смислу члана 154. став 1. Породичног закона, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев у целини налазећи да је тужени у обавези и у могућности да доприноси издржавању малолетног детета са износом од 20.000,00 динара месечно, док ће преостали износ обезбедити мајка која је такође обвезник издржавања малолетног детета.

Према члану 164. Породичног закона, висина издржавања може се смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука. Супротно наводима ревизије правилно су нижестепени судови применили материјално право закључујући да су испуњени услови за измену одлуке о висини издржавања налазећи да су се околности на страни малолетног детета промениле и његове потребе повећале, а такође да су на страни туженог дужника издржавања, околности промењене јер су његови приходи увећани. Критеријуми за одређивање издржавања прописани су чланом 160. Породичног закона према коме се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода те других околности од значаја за одређивање издржавања, а могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица те других околности од значаја за одређивање издржавања. Приликом одлучивања о захтеву малолетног детета за измену одлуке о висини издржавања, нижестепени судови су имали у виду све околности конкретног случаја, личне, породичне и имовинске прилике туженог. Тужени поред обавезе издржавања малолетног тужиоца има обавезу издржавања и ћерке из првог брака и малолетног детета из садашње заједнице, али поседује непокретности и остварује редовне месечне приходе, па је у обавези и могућности да учествује у издржавању малолетног тужиоца са износом од 20.000,00 динара што неће угрозити његову егзистенцију. Према члану 166. став 4. Породичног закона право детета на издржавање има првенство у ситуацији када има више поверилаца издржавања. Зато су без утицаја ревизијски наводи туженог којима указује да издржава и супругу из нове ванбрачне заједнице која је незапослена, док се наводима у току парнице и садржином ревизије не доводи у сумњу закључак да је досуђени допринос за издржавање малолетног тужиоца у сразмери са могућностима туженог као родитеља. Део утврђених потреба малолетног детета биће задовољен доприносом мајке сразмерно њеним материјалним могућностима које су правилно утврђене и који се осим материјалних средстава огледа и у свакодневном старању и бризи о малолетном детету.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић